

Путивльська ЗОШ І-ІІІ ступенів №2
Путивльської районної ради
Сумської області

***ІСТОРИЯ РОЗВИТКУ
БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ
В ХІХ-ХХ СТОЛІТТІ
В МІСТІ ПУТИВЛЬ***

Роботу виконав
учень 10 класу
Скоробогатий Олександр Іванович

Педагогічний супровід
Комарова В.В.

2012 рік

Державний банк почав свою діяльність 1 липня 1860 року. Його завданням було сприяти поживленню торгівлі і промисловості. На час заснування банку основний капітал становив 15 млн. карбованців, через деякий час він збільшився до 25 млн. карбованців. Обігові кошти склалися з вкладів, переважно казенних. Банк міг здійснювати такі операції: давати позику під заставу дорогоцінних металів, товарів, цінних паперів; обліковувати векселі; купувати і продавати золото та процентні папери; здійснювати грошові перекази. Банк не мав права самостійної емісії і випускав кредитні білети лише за дорученням міністерства фінансів, яке мало в ньому свій постійний рахунок.

Керувало банком правління у складі директора і його помічників, які обирались міською громадою. Один з помічників директора завідував касою банку. При правлінні існувала канцелярія у складі бухгалтера та інших працівників, які утримувалися за рахунок прибутків банку. Штат канцелярії визначався правлінням і затверджувався міською громадою.

Директор банку і його помічники на час виконання своїх обов'язків звільнялися від іншої громадської служби. При цьому вони набували право носити мундири відомства Міністерства фінансів: повітовий банк - по 9 розряду «титулярний совітник». Приступаючи до виконання своїх обов'язків, директор і його помічники давали письмове зобов'язання «действовать во всех делах по совести и без лицемерия».

У 1895 р. почали створювати банк в Путивлі. На повітових земських зборах обрали комісію, до якої ввійшли М.М.Чернов(голова), В.М.Масалатінов, І.В.Черепов і К.М.Яцин. Комісії доручили підготувати проект статуту банку, який був затверджений повітовими земськими зборами у 1896 р.

В статуті було записано, що банк створюється і працює під керівництвом повітової земської управи. Його завданням було сприяти місцевому сільському господарству і промисловості через надання виробникам дешевого кредиту. Тому банк називався «Сільськогосподарський і промисловий банк Путивльського повітового земства». До його статутного фонду увійшли кошти земства в сумі 30 тисяч карбованців.

Керували діяльністю банку правління і рада, а також повітові земські збори. До правління входили директор, його заступник і кілька членів, які обирались на повітових земських зборах на 3(три) роки. Вони повинні були

добре знати сільське господарство, промисловість і фінансовий стан повіту. Правління здійснювало: контроль за веденням банком операцій згідно з Статутом; співробітництво з урядовими установами і приватними особами; визначення спільно з радою річного процента по вкладах і позиках; ведення рахунків і банківських книг; складання щорічних кошторисів витрат на утримання банку і звітів про його діяльність; вжиття заходів до боржників. Члени правління несли повну персональну і майнову відповідальність за діяльність банку. В штаті були бухгалтер і декілька технічних працівників.

До ради входили голова земської повітової управи, директор банку, його заступники п'ять членів, які обиралися на земських зборах. Вона здійснювала загальний нагляд за банківськими операціями, затверджувала звіти, давала дозвіл на видачу послуг, ревізувала банківські книги і ведення справ, вирішувала спірні питання щодо фінансових операцій, які виникали в правлінні, розглядала скарги на правління та ін.

Банк здійснював всі основні фінансові операції: приймав вклади, видавав позики, здійснював перекази грошей, облік векселів, процентних паперів і купонів, купував і продавав товари, сільськогосподарські знаряддя і машини. Кредити надавали лише особам, які постійно працювали в сільському господарстві або в промисловості і проживали на території Путивльського повіту не менше 3(трьох) років.

Важливою функцією місцевих відділень Державного банку було розповсюдження процентних паперів. Вкладникам пропонувалися свідоцтва Державної ренти, заставні листи Дворянського земельного і селянського поземельного банків, облігації та білети внутрішніх державних позик, білети Державного казначейства та ін.

Згідно з статутом товариством керували правління, оціночна комісія, загальні збори. Правління керувало всіма поточними справами в діяльності товариства. Завданням оціночної комісії були перевірка і затвердження вартості маєтків, які одержало товариство під заставу. При цьому комісія керувалась загальними «Правилами оценки по земельной собственности, закладываемой Обществу Взаимного Поземельного Кредита» та інструкціями загальних зборів. В кінці дев'ятнадцятого століття вартість придатної для обробітку землі була встановлена: Путивльський повіт-14 карбованців за десятину .

Зі спогадів старожила міста
Степаненко Людмили Василівни,
яка проживає на вулиці Красноярській будинок 15

Будинок Жульова Михайла Сергійовича

Людмила Василівна товаришувала в дитинстві з Жульовою Галиною Михайлівною. Її батько Жульов Михайло Сергійович був першим управляючим Державним Банком, після революції. З 1918 по 1939 роки. На даний час членів його сім'ї в живих нікого не залишилося. Фотографії Михайла Сергійовича не збереглися, є тільки фото його доньки Галини Михайлівни та внучки Антоніни.

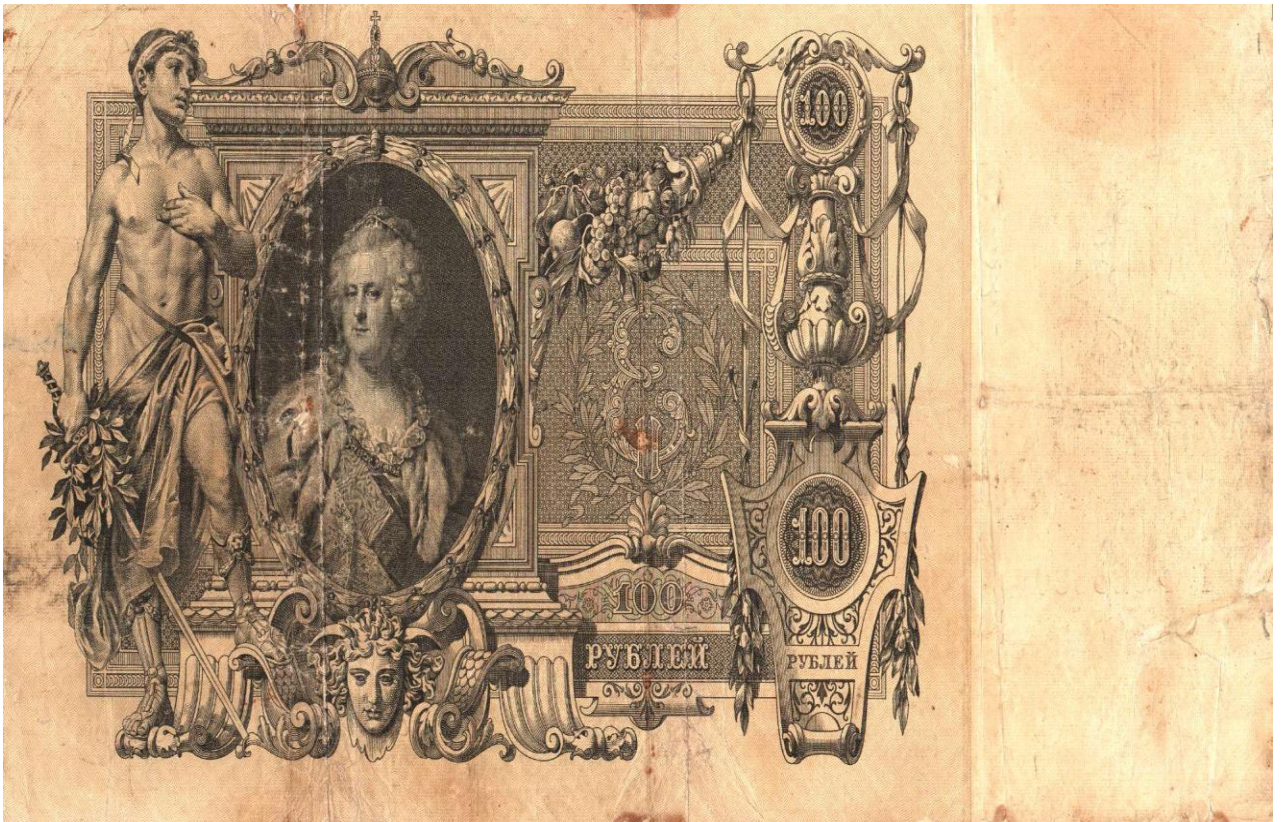
Нам також вдалося знайти фото доньки Галини Михайлівни з чоловіком Шмельовим Петром Акимовичем, який працював лікарем-рентгенологом в районній лікарні до 60 років двадцятого століття. Збереглася колекція грошей Жульова Михайла Сергійовича, які були в обігу Державного Банку на той період.

що були в обиході банку

Зі спогадів управляючої Державним Банком України

Гончарової Марії Савелівни

Марія Савелівна пропрацювала в Державному Банку України 52 роки, обіймаючи різні посади від касира до управляючої, банк здійснював всі фінансові операції. Марія Савелівна пам'ятає, що до неї управляючою банком працювала Над'ярна Галина Миколаївна. Вона перейняла посаду від Кашина Степана Даниловича, який очолював Державний Банк після війни. В банку нараховувалось 28 працівників, працював банк з 9-00 до 18-00. В 50-60 роки так як існував лише один банк працювати доводилося до пізньої години до 24-00 годин, а іноді, навіть довше. В приміщенні банку працювала також ощадна каса. Банк призупинив свою діяльність після розпаду СРСР в 1992 році. Клієнтами банку були жителі не тільки міста, а й усього району.

Працівники Державного Банку України

Общественный Банк

У лютому 1862 року з'явилося схвалене Олександром II «Положение о Городских Общественных банках», яке визначало порядок їх організації, завдання, структуру і функції. У 1900 році працював такий банк у місті Путивль, який називався Путивльський Общественный банк А.Я. Єфремова. Дані відомості ми отримали, розглядаючи «Смету доходів и расходов Путивля на 1916 год». Путивльський краєзнавчий збірник випуск 61 Державний історико-культурний заповідник у місті Путивлі. Тертична О.І. 2010 рік. Цей

банк проіснував не довго до 1916 року. Банк розміщувався на другому поверсі поліцейської управи. Приміщення орендував купець 1-гільдії Єфремов А.Я. Гроші сплачувалися до міської думи, в розмірі одна тисяча рублів.

Приміщення, де був розташований
Общественный Банк Єфремова.

На даний час приміщення не існує, а на
цьому місці збудований і працює магазин «Епіцентр».

«...На основании Приговора Думы за 19 ноября 1914 года верхний этаж дома и сад, постройки и летние помещения сданы Общественному Собранию на трёхлетний срок с 1 января по 1000 рублей в год с Путивльского А.Я. Ефремова Городского Общественного Банка». С дома с постройками, находящимися по Курской улице 2 части под № 34.

Ст. 3 из прибыли Путивльского А.Я. Ефремова Городского общественного банка. На основании Постановления Думы от 27 сентября 1906 года правил о городском банке Управа вносит в смету из прибыли его на нужды различных просветительных и благотворительных учреждений города и его уезда 477 рублей, на нужды города 404 рубля. По этой статье доход назначавшийся к поступлению по смете не оправдал своих ожиданий. В местном банке было снесено на убыток протестованных векселей на 2000 рублей. Это и отразилось уменьшением поступлений отчислений в текущем году».

Тертична О.І.

«Смета доходов и расходов города Путивля на 1916 год»

Будинок А.Я. Ефремова.

Купець 1-гільдії Єфремов А.Ф.- брат засновника банку Єфремова

ОЩАДНІ КАСИ

1 червня 1895 року вийшов закон про організацію дрібного кредиту, який був доповнений в 1904 р. і в 1910 р. Він розширив коло діяльності позичково-ощадних кас, продовжив строки кредиту, ввів заставні операції. Закон створив правову базу для організації нових установ дрібного кредиту-кредитних товариств. На території повітового міста існувала Земська Ощадна каса.

Приміщення Міської Думи при якому працювала Земська Ощадна каса до 1917 року

Приміщення Путивльської міської Ради

РАЙФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ

Кредитні товариства вперше виникли в Німеччині завдяки зусиллям громадського діяча і кооператора Ф.В.Райфазена (1818-1888). Вони створювалися на таких організаційних засадах: основний капітал формувався не з пайових внесків, а за рахунок позик Державного банку, приватних осіб, різних установ, а також пожертвувань; товариство дрібних землевласників певного району; всі його члени несли спільну відповідальність за зобов'язання кооперативу; позики надавались виключно на виробничі цілі.

Перше кредитне товариство райфазенського типу було створено на сході України в селі Іванківці на Полтавщині.

Інтерв'ю з управляючим філіалом банку Холявко А.П.

Банк Аваль був створений 27 березня 1992 г. Он був поштово-пенсійний.
У 2000р було відкрито без балансове відділення в Путивлі.

В 2004 г австралійська компанія Райффайзен викупила Аваль.

Близько 1000 відділень по Україні.

У Путивльському відділенні працює 5 осіб.

Це один з найбільших банків України.

У нашій країні близько 240 різновидів банків, Райффайзен Аваль знаходиться в першій шістці, на яку припадає 80% капіталу країни.

Надає повний спектр послуг:

- кредитування;

- депозити.

Програмне забезпечення банку дозволяє обслуговувати клієнта за своїм рахунком в будь-якій точці України.

У Путивлі з 17 тисячним населенням 200 юридичних осіб та 5000 фізичних осіб.

У 1992-1997 під час інфляції Анатолій Петрович створив банк «Інка».

Цей банк переводив гроші так успішно і порівняно швидко що за півроку в нього були всі клієнти.

ПРИВАТБАНК

Інтерв'ю з управляючою філіалом банку Новіковою Н.П.

На час відкриття ПриватБанку в Путивлі вже працювали: Ощадбанк, Промінвестбанк, банк Аваль, Укрсоцбанк, Надрабанк.

Путивльське відділення Сумського філіалу ПриватБанку було відкрито в червні 2002 року за ініціативою директора Сумського філіалу Радченко О.В.(в минулому 1(перший) секретар Обкомакомсомола міста Суми). На той час у ньому працювали 4(чотири) людини: керівник, співробітник по роботі із фізичними особами, співробітник по роботі із юридичними особами, касир-операційник.

Новікова Ніна Петрівна - керівник, вона прийшла на роботу за переводом із районного центра зайнятості. Труднощі були в тому, що потрібно було створити банк фактично на пустому місці. Першим завданням було створити клієнтську базу, девіз банку «Важливіше золота-лише клієнти». Тут потрібно біло використовувати організаційні здібності, розум, нові ідеї. Труднощі біли також із програмним забезпеченням на початку розвитку банку. Але потім банк розвивався швидкими темпами. Починали працювати в колишній будівлі банку «Україна» в 2002 році. 2006 року, вони перебралися до орендованого приміщення, яке згодом викупили. Площа приміщення складала 70 метрів квадратних. 26 квітня 2012 року відбувся переїзд до нового приміщення, який знаходиться за адресою: вулиця Свердлова, будинок 36. Площа приміщення складає 145 метрів квадратних. ПриватБанк на сьогодні самий інноваційний і технологічний банк України. За 11 років роботи філіалу подій було багато, в основному успішних. Зараз в банку працюють чотирнадцять співробітників. Банк надає такі види послуг:

Робота з фізичними особами:

1. Напряом роздрібний бізнес.
2. Кредитні карти і зарплатні проекти.
3. Бізнес по роботі з торговими підприємствами.
4. Бізнес споживчого кредитування.
5. Та інші...

Робота з юридичними особами и приватними підприємцями:

1. Відкриття рахунків.
2. Аналіз юридичного портфеля.
3. Статистика по зарплатних проектам.
4. Статистика по корпоративним проектам.
5. Та інші...

Використана література

1. Становлення і розвиток кредитно-фінансової системи на Сумщині (XIX-поч. XX ст.) Міщенко В.І., Корогод Г.І.
2. Путивльська земля. Церковно-археологічний очерк. 2010 г. Чурочкин А.А.
3. Путивльський краєзнавчий збірник. Випуск 6. 2010 р.
4. Паперово-грошові емісії на колишній території Російської імперії у 1917-1920 роках на прикладі нумізматичного зібрання Сумського обласного краєзнавчого музею. Дацкевич Н.Л.